

Aufsehen

erregen die fortwährenden Gewinnerfolge meiner Glückskollekte, wo bisher nachweislich die meisten Haupttreffer gewonnen wurden.

Kronen	Nr.	Wahrscheinlichkeit
600000	62551	1/4
400000	11119	1/4
400000	28916	1/4
400000	33464	1/4
400000	19406	1/4
100000	42758	1/4
100000	49878	1/4
100000	87991	1/4
90000	3148	1/4
80000	47334	1/4
70000	60912	1/4
60000	17357	1/4
60000	78863	1/4
60000	82528	1/4
60000	97263	1/4
60000	3952	1/4
50000	64714	1/4
30000	38857	1/4
30000	38691	1/4
30000	90964	1/4
30000	35814	1/4
25000	23481	1/4
25000	5900	1/4
25000	30049	1/4
25000	44411	1/4
25000	87851	1/4
20000	14674	1/4
20000	28950	1/4
20000	33402	1/4
20000	35862	1/4
20000	44410	1/4
20000	55565	1/4
20000	60781	1/4
20000	78848	1/4
20000	82508	1/4

Zur Ziehung I. Klasse am
21. u. 23. Mai
offerire

Ganze Halbe Viertel Achtel-Lose
12.— 6.— 3.— 1.50 Kron.

Postcheke gratis und franko.

BANKHAUS

Gaedicke

BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-utca II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A gyergyószentmiklós város és vidéki aut. orth. izraelita hitközségénél betöltendő egy sochet ubodek, koreh és előimádkozói állás, ezen állás 800 korona évi javadalmazással, szabad lakással és mintegy 500 korona mellékjövedelemmel van összekötve. Pályázónak magyar honosnak kell lenni és hazai 3 aut. orth. rabbitól kabelevel kell, hogy bírjon. — Pályázatok összes okmányok másolatával (melyek pályázónak vissza nem adatnak) felszerelve, családi állapota kitüntetésével alulirt hitközség elnökéhez sürgősen beküldendő.

Gyergyószentmiklós (Csik megye), 1908. évi május hó 15-én.

Stein Elek, hitközségi elnök.

„FELIX“-HEILBAD,

Winter- und Sommer-Curort bei Grosswardein. Reichste Natur-Schwefel-Thermalquelle Europas; Wärme-grad des Wassers 50 Celsius. Heilkraft in Badeform gegen Gicht (Rheuma) und Fluss. Bei Frauenkrankheiten gegen chronische Entzündungen der Gebärmutter und des Eierstockes, gegen Katarre und Schwitzungen des Beckens und der Zellenstoffe. In Form der Trinkkur gegen Magenbeschwerden, hartnäckige Stuhlverstopfung, gegen Leberleiden und Krankheiten der Gallenblase. Bei Gelbsucht und Gallenstein überraschende Heilwirkung. Mehr als achttausend stabile Badegäste. Stabiler Badearzt und Apotheke. Neu erbautes, glänzend eingerichtetes Hotel mit 45 Zimmern wird am 15. Mai eröffnet. 100 Joch Park, ausgezeichnete Gasthäuser, darunter auch ein

orth. **Gasthaus**,

billige Speisekarte, Tennisbahn. Ständige Zigeunermusik, jeden Sonntag Militärmusik. Vom 1. Mai täglicher Verkehr von 16 Zügen. Post, Telegraph, Telephon, auch interurban. Keine Curtaxe, keine Musikgebühr. Gratisprospekt sendet die Direktion.

Volkswirtschaft.

בדאפעסטער געטריידע- אונד געשטעמט-בערייטא. ווייצען, צו 10-12 ה' בילליגערען פרייען. אומאטין 65,000.

קארן, שוואכער פערקעהר. מאן צאהלטע פאן 20.30 ביז 20.50 ק' פער 100 קלנר, אומאטין עטליכע טויזענד מטצער. האסער, עם ווארדען 30.00 מטצער אומגעזעט פאן ק' 14.20 ביז ק' 14.50 פער 100 קלנר.

קוררוין, מאסטינער פערקעהר, אומאטין דריי טויזענד מטצער פאן ק' 13.20 ביז ק' 13.40 פער 100 קלנר.

נערסטע, אומאטין עטליכע טויזענד מטצער פאן ק' 13.80 פער 100 קלנר.

מעהל-רייזע.

נאך דען פאן אללען מיהלען אנגעמאמענען נייען טיפען אדער נומערן פער 100 קלנר אן קראנען:

נומ' 0	1	2	3	4	5	6	7
34.40	34.—	33.60	33.20	32.80	32.—	31.60	30.—
8	קלייע נראב						פון
14.80	12.20	12.—					פרייז

איינער, קארב-ווארע נאטירט 38-39 שטיקק צו 2 ק'. פרייז קיסטע-איינער פאן ק' 72 ביז 73, מינדערע פאן ק' 70 ביז 71 פער אריינאל-קיסטע צו שטיקק, 1400 שטיקק.

ווינער פערקעהר, פרייע געשטיענען, פערקויפט ווארדע בוינער-ווארע צו 36 שטיקק פער 2 קראנען, קיסטע-איינער האכפרייז צו — ביז — קראנען, פרייז צו — 76, ביז — 79, קראנען, זיבענבורגער פרייז צו — 74, ביז — 75, ק' אללעס פער קיסטע צו שטיקק, 1440 שטיקק.

שפרייט, עם נאטירט: ראה-שפרייט פיר ראפפנאדע ק' — 64, ביז — 65, פערשטייערע ראפפנאדע פיר נראב-האנדלער ק' — 165, ביז — 166.

Ziehung schon am 21. u. 23. Mai d. J.

Ganzes Los **K 12.—**
Halbes Los **K 6.—**
Viertel Los **K 3.—**
Achtel Los **K 1.50**

TÖRÖK

Grösstes Klassenlos-Geschäft

A. TÖRÖK & Co.,

BANKHAUS, A.-G., BUDAPEST.

Zentrale: Servitenplatz 3. — Filialen: Waitznering 4. — Theresienring 46.

„Vegetal“ Kokusfett

Liefere ich in 1/4-Kilo-Packeten, in 25-Kilo-Kisten, zum Preise von 104 K. per Meterzt. ab Bahnstation Budapest. Für Frische und Reinheit der Waare garantire ich.

Béla Haán, Budapest, Rottenbillergasse Nr. 26.

Concurs.

Ich suche einen ersten Tenor. Gehalt 80 Kronen und 30-40 Kronen Nebeneinkommen. Ferner auch Knaben, sopran und alt, mit schönen Stimmen. Letztere erhalten ganze Verpflegung (keine Kosttage, sondern abonnierte Kost), Kleidung, Schule und Gehalt laut Übereinkommen.

Heinrich Fischer, Oberkantor, Debrecen.

אין דער זשאדאניער ישיבה

וועלטע אים צוראק 90 בחורים געשטעמט, ווארדען דא פאלגענדען בחורים אלס נבאים געוואהלט: ה"ב משה חיים פריעדלנדר, יעקב ברוין (חברה בחורים), יוסף אייכלער, ראובן אטלאס (חברה צדקה), צבי נתן האאס, יעקב הערש-קאוויטש (חברה חריוט), שמואל חיים ווייס, שלום פריעד-מאן (חברה מנדור), אלי גענד, עקיבא דייטש (ראי חשבונים דחבורת הגיל), המכשר.

Kaufet

Klassenlotterie-Lose beim Bankhause B. A. SCHREIBER, Budapest, Vörösmarty-Gasse 4.

GUTER RATH! עצה טובה!
Wer sicher in der Classen-Lotterie einen grösseren Gewinn machen will, der bestelle Classenlose nur bei dem für reell allbekannenen Hauptcollecteur
Bankhaus Béla Weisz,
Budapest, Kiraly-utca 30a.
Preise der Lose: ein Achtel 1.50, ein Viertel 3.—, ein halbes 6.—, ein ganzes 12 K.
שבת אונד יום טוב געשפערט.

BENKO
DIESE NO MÜSSEN IN DER 22. LOTTERIE GROSSE GEWINNSCHANCEN BESITZEN, DA DIESELBEN IN BEENDETER LOTTERIE NICHT GEZOGEN WURDEN.
33612 — 79982 — 52474
36392 — 79985
BANK
Ziehung schon nächsten Donnerstags.
1/4 Kr. 1.50, 1/4 Kr. 3.—
1/2 Kr. 6.—, 1/2 Kr. 12.—
Pünktliche diskrete Ausführungen von Provinzaufträgen.
Bestellungen erbitten umgehend.

קאבורג נאָמבא 714, אנהאלט 1460, שווארצבורג-זאנדערדהויזן 195, שווארצבורג-רוזאָלשטאדט 82, וואלדעק 629, הייס אלטערע ליניע 54, הייס יונגערע ליניע 290, שוויצבורג-ליפסע 246, ליפסע (דעטמאלט) 735, ליפסעק 688, ברעסען 1482, האמבורג 19,602, עלזאס-לאָמבארדישען 31,708, דייטשען הייך 607,862.

• (צום בלוט. בלבור אין קא-ניטיין) ווירד אויסטאנדע בורג בעריב-מעט: דער פּערהאפּטע קעניגט יאהאן רייב-מער האט פאַר דעם אונטערזוכונגס-דעם אויפגעגעבן ערדענענדע געשטאַנדיגס אבנעלענט, דאס ער צייגט דעם אין קאָניטיין אן דעם גימנאַזיאַל-שילער ווינטער פּערהאפּטען מאָדעם וואר, ער בעשולדיגט צוויי קאָניטיע פּאַסיליען דער מאַר-האַט.

• (פּיאַסקא דער מיסיסיפּי אַנאַ-רע אין אראב) דאס הייז מיסיסיפּי-אָרע, וועלכע - וויא וויר בעריבטעסען - פּאַרזע-ווא-בע היער אים אבגעקויפּטענדיגע דען גייסל-בען דעפּיטירטען יאהאן האַקק אויסצוכטען, אום זיך איהם אלס "בריסטליכע יודען" פּאַרזע-שמעללען, האבען אויף איהרעס וועגע נאך דע-מאַניען דאס שטאַט אראב בעריבט אונד דאס פּאַרזענע יודענשאפט צו אנדאַרונג איינעם "ביב-לישען פּאַרזענע" איינגעלאדען, אין דעסען פּערלויף עס צו לאַרענדיגען אויסצוטייען קאם. דאס פּובליקום פּערילעסע ענטריסטע דען זאאל אונד וואַלעטע דאס וויכענען הערען האַכערט פּיינזילבער, דאוויר באראן אונד פּויל לעווער פּאַפּ (מיש) ניכט ווייטער אנהאַרען, דא זיך אלס דאס ענטפּשענע, אלס וואס וויר זיך אונטערזוכט בעצייכענענען, נאַמליך: אלס וועלענפּאַנגער ארנסטען קאליבערס.

• (יידיש-ברייטליכע מי-ש-ע הען) איינע נייע שאטטיטיק ענטהאַלט פּאַלגענדע טרויערע דאטען: אין דען לעטצען 25 יאהרען ביליען דאס יידיש-ברייטליכען מי-ש-ע הען אין דאַנעמאַרק 69 פּערצענט דער היין יידישען עהען, אים דייטשען רייכע זינד עס 21 פּערצענט, אין בערלין קאַממען 44, אין האמבורג 50 מי-ש-ע הען אויף 100 היין יידישע עהען.

• (אויסוואנדערונג אונד ריקקוואנדערונג) דאס הייסע ערשע-נענען שאטטיטישען דאטען איבער דען מאַנאַט מאַרץ לופּענדען יאהרעס וווינען הויכעליך דער אויס-אנער ריקקוואנדערונג קיינע וועזענליכע פּערהאַנדענע גענען דאס פּאַראַנגענאנענען מאַנאַ-טע אויף דאס אויסוואנדערונג בעוועגעט זיך אין זעהר בעשיידענען גרענצען, אינדעם אינגעוואמט 3874 פּערוואַנען אויסטוואנדערט זינד, היעפּאַן 1811 נאך אמעריקא (אום יאהרע 1907 ווארען עס 22 344 בעציהונגסווייזען 19,840); צוריקקעקערט זינד אים מאַרץ לופּענדען יאהרעס 5756 פּע-רזאָנען (גענענאיער 2756 אים מאַרץ 1907). דאס ערסטע קוואַרטאַל דעם יאהרעס 1908 ווייזט אים נאנצען 8456 אויסוואנדערע אויף, היעפּאַן ענט-פּאַללען 4859 אויף אמעריקא (פּאַרזענע יאהר-56,555 בעציהונגסווייזען 50,852); ריקקוואנדע-רע צאָהלעטע מאַן הייער 20,864 פּערוואַנען (פּאַרזענע יאהר 6776). אין דען ערסטען הייז מאַנאַטען היעזעס יאהרעס זינד מיטדין אים אונ-גאַרן אום הייז 48,000 פּערוואַנען וועניגער אים-נעוואנדערט אונד אום 14,000 פּערוואַנען מעהר צוריקקעקערט אלס אים פּאַריאָדע. - אים האַמבורג ווירד געשריבענען: אין דער לעטצ-טען צייט האט דער שטראַס דער ריקקוואנדערער וויעדער צוגענאַממען, אָנעבען טראַפּען 1300 ריקק-וואנדערער, און דאס איז איהרע היימאטא גאַל-ציען בעפּאַרדערט וואוהערען, דאס וואַכענ-דאטעס פּאַן ענגלאַנד בריינגען עבענפּאַללס מעהרערע הוי-דערט ריקקוואנדערער, דער דאטעסער "אמעריקא" אלליין 2000 אמעריקאנערע, אונטער דען ריקק-וואנדערערן בעפּאַנדען זיך מעהרערע פּאַסיליען, וועלכע בערייטט צוואנציג יאהרע אונד נאך לאַג-נער אין דען פּערהאַנדענען שאטטיטישען נאָרד-אמעריקאס וועלכעס געלעבט האטטען, ערסט נאכדעם זיך אין גאַנצעס יאהר אריינשלאָן גע-

וועזען ווארען, ענטשלאָסען זיך צו ריקקעקער-נאך דער היימאטא, וואָ זיך מיט איהרען ער-שאטטיטישען ביליגער לעבען קאַנגען, זיך ער-קלאַרען אללע, דאס איהנען אמעריקא צו צוויי-טען היימאטא געוואַרען איז אונד דאס זיך דאָס הייז צוריקקעקערען ווערען, זאָבאַלד זיך דאס ווירדשאטטיכען פּערהאַלעטעס דאָרט געבעט-סערט האבען.

• (איינאטענאטעס פּע-ר-זיך) אויף דעם באהאפּטע אין פּע-ר-זיך בורג וואוירע אין אבטענדיגהייטעס מאַר-צו פּערהאַלעטעס פּע-ר-זיך, דאסוועלכע וואר-הויך זיין אונדווענעס בענעקטען אויסגעפּאַללען, זא דאס עס איין געהיימפּאַליטיס אונטער-בראַכען בעפּאַבטעטע, דאס מאַרצען פּערהאַנד-שליעסליך אים דאסענצייטער, שרעב איינען ברעק אונד בראך פּאַטעליך אָנשטאַט צוואם-טען, זיך מורטעלעס פּאַרזענענדיג דאס וואַרט: "באַמבע" ביא דער הויכענפּאַרזען ליבעס-אונטערזוכונג פּאַרזען מאַן ביא איהר איינען בריעף אָנע אהרעסען, אין וועלכעס זיך מיטטוהילע, זי זיך אן איהרעס בעשטימטע אָרע-אנע-קאַממען אונד האַפּע, דאס איהר צוגעפּאַללענע אויפּנאכע נומ צו לאַען, אויך אים אנדערען פּאַרזענענען שרעפּטעקען שטעללעט עס זיך הערעס, דאס דאס מאַרצען דער רעוואַ-לוציאָנאַרען פּאַרזען פּאַרזען פּאַרזען דאס פּערהאַפּטע ווייגערט זיך איהרען נאמען צו נענען, זיך וואוירע אונטער שאַרקער בע-וואכונג אים געפּאַנגען טראנספּאַרטירט, מאַן ניממט אן דאס מאַן אויף איינע האַב-ע-ש-ט-ע-ל-ל-ט-ע פּע-ר-זיך זאָנלייב קייט אין אַמ-ט-ע-נ-ט-א-ט פּערהאַנדען וואַלעטע, מאַן וואַלעטע איינען צו צו ענטפּלינגען בריינגען אָרען אין דאס לופּט שפּרענגען, עס וואוירען נאך דען מיטשולדיגע דעם פּערהאַפּטעטען מאַרצענעס נאכפּאַרזענען אונטערזוכען.

• (דער זאטענ-שאנד אין אונגאַרן) אין זאָבען פּאַס אקקעריבטי-ניסטעראום אויסגעבענענע בעריבט קאַנשאטירט, דאס אָבנאָהל דאס היצע ראפיד איינגעצערעטען איז, דער שאנד דער זאטען דעננאך איינע בעפּריידיגענדע ענטוויקעלונג גענאַמען האט, דאס וויינאַרעטען זינד אין דער ענטוויקעלונג זעהר שאַן, דאס אָבסערווירטע האבען נומ אבגעבליהט, נור טרעטען מאַרזאָר אונד הייערען הייזען אויף.

• (צוירערס אָרדונג דעם גאַ-ליצישען שטאַט האַלסערס) גאַ-פּען אַנדערעס פּאַס אָרדונג אים לע-ט-בערען געמעלדעט: דאס אונטערזוכונג גענען דאס ווענען מיטשולד אן דער פּאַן איהרעס אָהנע בענאַנענען ערמאַרונג דעם שאטטיטישען פּאַן גאַליציען פּערהאַפּטעטע פּאַרזען אָלענא ש-י-צ-י-נ-ס-ק-י וואוירען איינע שטעללעטע ללס אונד פּאַרזען שרעפּטען אויס דער האַפּט-ע-נ-ט-א-ט-ע-ן.

• (קליינע נאכריכטען) אין זיך ערשע פּאַנ-געסטען דאס פּעריליכע אינטשאַללאַציען דעטע נייען אָבערזעשפּאַנס געקאָנען ערשע צו קיי שטעטע. - אים זיך ען אים דער אדוואַקאַט דרי עמאַנעל קווייט-נ-ע-ר נאך פּערהאַנדען פּאַן בערלינגערען אונד וועכעס-פּאַלטינגען פּליכטיג געוואַרען. - אין האַר-י-ש (ביא קעשעקעטע) אים איינע בייער-רעוואַלעטע אויס-געבאָכען, דאס זשאַנדאַרמערע שרעפּטען איין צוויי בייערען וואוירען געשפּאַטעט. - איינע איבערשוועממנג האט אים קאַמיטאַט אַר-ו-נ-א גראַסען שאַדען אונטערזוכעט. - אים גאַליצישען בעצירקע מאַר-נ-א-פּ-אַ-ל האט אין פּאַרזע-באַרעס געוואַסער פּעלע נעבידע בעשאַרעט אונד דאס זאטען פּערינעטעט.

אויך דאס פרייע שווייץ איז אנטשיסעמיטיש.

אונגעמיטהליכער! אללערדינגס האט אונס דאס שווייץ-פּערהאַפּטע געצייגט, דאס דאס שווייץער נור דאס פּרייהייט קענען, דאס זיך מיטען.

• מאַן קאַנן - הייסט עס אין דעם בעריב-טע - לאנגע בעהייפּטען, דאס זיך אין דער שווייץ זינד פּרייע, גלייכענשטעללעטע ברידער, וועגן דאס פּראַקטיס ניכט זאָ אָפּ דאס גענע-טהייל קלאַר בעווייזען ווירען, אים אללגעמיינען מאכט מאַן הייער יידישערווייטס קיינע זאָ גראַסען אונטערזוכען, אונטערזע שאטטיטישענענאָסען הייער זינד צווייטע בעשיידענע, מהאַמינע לייטע, דאס צו-פּרענען זינד, וועגן זיך איהרעס בערופּע רודהג נאכקאַממען קאַנגען אונד איהרע דאווונט-בעריב-נונגען ניכט אללע זעהר ערשוייערע ווערען, דאס שווייצערישען ווירען זינד זעלשען בעוועבער אום שאטטיטישען אונד איינפּלוסטיכע שטעללונגען אונד דראַנגען זיך אויך אים פּאַליטישען לעבען ניכט אין דען פּאַרזענדיגהייט, אלאָ, זיך געבען דורך איהרע לעבענעספּאַרזענע ניכט געלענענדיגט אונד שאַפּף פּיר דאס וועלכע, זיך מיט איהנען צו בעשאַפּטען, האבען אבער דאס שווייצערישען צווייטען מיט דען ווירען יע איינמאַל צו טהון, דאן גערהאַרען זיך מיט איהנען מייסטעס אין איינער זאָ איינפּאַלען אַר-ט אונד ווייזען, דאס מאַן אָפּ ניכט ווייטע: געשיעהט דאס אים אונ-ווייסענדיגט אָדער אים פּאַרזענאכט? דאס רע-דאַקציאָנען שיינען אללע אנטשיסעמיטישען בלאַט-טען אים דעם אויסלאַנדע צו לעזען אונד דא-רויס איהר אורטהייל איבער ווירען אונד ווירען-טהום צו שאַפּטען, עס איז אויך נאך ניכט וואינש אונד וויללע דער פּרעסע, זיך איינעם בעסערען בעלענדיגען צו לאַסען, זיך האט איינמאַל איינע פּאַרזענאכטע מיטונג, פּאַן דער זיך זעלשען אבגעפּאַט.

אום גענענאכט צו היעזעס פּערהאַלעטען גע-טען דאס שווייץער אבער זעהר גענען דען ווירען איהר - גע-ל-ד-א-ב, דאָרין אונטערזייענען זיך זיך אויך פּאַן אנדערען אנטשיסעמיטישען ניכט.

דיעסבעצוגליך ווירד אין דעם ערוואַהנטען בעריבטע געזאָט:

• מאַן טוט זיך וואוירען, וויא עס איבער-הויפט מאַגליך איז, דאס אין דער שווייץ ווירען-האַס, דער גלייכענדישענען איז מיט פּרעסע-האַס, אייפּקאַממען קאַנן, פּערהאַנקט דאָך דאס לאַנד זאָפּעל דער פּרעסע דען איינדרו-ס-ט-ר-י-ען אונד זינד ניכט מינדעסטענס 50 פּע-ר-זען אללער פּרעסען, דאס צום פּערינענען אין דאס שווייצערישען קור-אַרעטע רייזען, ווירען בריי-גען זיך ניכט אלליאָהרליך הונדערט-שווייצענדיגע פּאַן פּראַקטיס אים לאַנד? וועלכען שאַדען פּענען זיך איהם צו וועס טהון זיך עטוואס צו ליידען? אונד דאס אים לאַנדע אונטערזייענען ווירען זינד ניכט אללע בעשערעכט, איהרע ברידערפּליכט פּאַלל אונד נאנץ צו ערפּיללענען זינד זיך ניכט אייפּדיג אין דער אויספּיהרונג איהרער בערופּ-אויפּנאכען? אונד דאָך מאַכטע מאַן זיך ניכט אין רוחע אונד צופּרענענדיג לעבען לאַסען?

פּערהאַלעטע
- אונטערזייען פּראַטיענלאָזע פּאַס יאהרע 1870 - (שלוסס)
יע 1000 קאַנגען: 5814-19, 1309-50, 1181-17, 2081-49, 3182-3, 5999-14, 1682-23, 5999-14, 1682-23, 1682-47, 1309-9, 5527-17, 4817-14, 5999-23, 1682-47, 1471-49, 69-2, 186-47, 4160-42, 4817-8, 1682-5 אונד 1682 9, דאס איינען נומערען ערוואַהנטער סעריען געווינגען יע 352 קאַנגען.

- יוי סיון-לאָזע - (שלוסס)
יע 50 קאַנגען געוואנגען: 7167-4, 4334-49, 3550-20, 2635-48, 2591-12, 4373-25, 4876-92, 3976-90, 3962-11, 4609-23, 3952-12, 2937-81, 2821-0, 1889-17, 1774-68, 4105-82, 1613-29, 2089-56, 3962-8, אונד 6943-37, אויסערדעס וואוירען 20 לאָזע מיט יע 20 קאַנגען אונד 5400 לאָזע מיט יע 4 קאַנגען געצאָנען.

איוואן ר א ק ק ווארדע דא בעראטהונג אביע-
בראכען. דא פאָרמעצונג דערעלבען פֿינעט
דייטשע שטאט.

פערשידענע נייאנקייטען.

• (א ים געמיינזאמען מיני-
סמער-ראטהע) דער - וויא וויר שאן
בעריכטעטען - יעצט אין וויען בעהפֿע
פעסטשטעללונג דעם געמיינזאמען בידושעהס
שטאטגעפונדען האט, קאמען זא ערנסטע
מינינונגס-פערשיידענע מיניען
צום אויסברוך, דאס דיא קאנפערענץ צו קיינעם
רעזולטאט געלאנגען קאנמע. דיעזע קאנפערענץ
זאלל נאך אים לויפע דיעזער וואָכע - וויא עס
הייסט: איבערמאָרגען, דאָנערסטאָג - איינע
פֿאַרמעצונג פֿינדען, אָב וויא דאָן רעזולטאט
האָבען ווירד, קאָן ניכט פֿאַרויסגעזאָגט ווערדען.
מאָן שפּריכט שאָן פֿאַן איינער "קריזע" אבער
דאס איז וואָהל ניכט ציטרעפֿענדיק, ווען
אויך דער ערנסט דער לאַגע ניכט געלייגעט
ווערדען קאָן. עס האַנדעלט זיך אום דען איינ-
בערופֿונגס-טערמין פֿיר דאָס דעלעגאָציע-
נען אונד אום דיא ערהאַהונג דער
אַפֿפֿיציערס-געזעלשאַפֿט. - מאָן
שרייבט אום ווען: עס ווירד קיער אלס זעהר
בעדערליך בעצויכענע, דאס אים מיניסטערראַ-
טהע קיין איינפֿערשטאַנדנים ערציעלם וואָרדען,
דא דיא פֿאַלגען ניכט אַבצוהענען זינד, ווען אין
דיעזער הינזיכט קיינע פֿעראַנדערונג איינפֿירט.
רוכטג איז, דאס דיא דאָביא צונאַכט איינ-
טערעסירטען דיא געמיינזאמען מיניסטער-
זינד, דיא אין איהרער ערקלאָרונג אין דער אַסאָרר-
זישען דעלעגאָציען בעשטימטע צוזאגען געמאַכט
האָבען, אַלליין עס איז דיא פֿראַגע, אָב דיא
קריזע, ווען זא אים געמיינזאמען
מיניסטערראַט אום אויסברייכט, אַויף
דיעזעם בעשראַנקט בלייבט. בעציי-
ליך דער דיפֿערענצ-פֿונקטע נעמט מאָן פֿאַן איינ-
גארשער זייטע דען שטאַנדפֿונקט איין, דאס איינ-
גאָרן איינעם דיקאַט דער אַסאָררזישען דע-
לעגאָציען נאַכצוקאָמען ניכט בעמיסטיגט
אונד אויך ניכט געוויילט זיין. דייער ווירד
יעדאָך דאָרויף הינגעווענען, דאס עס זיך אין
דער נאַשענפֿראַגע ניכט אום איין דיקאַט דער
אַסאָררזישען דעלעגאָציען האַנדלע, אָנערדען
אום איין געמיינזאמען אינטערעסע בידער מיה-
לע דער מאָנאַרכיע.

• (ד 3 מיליאָנען פֿיר איי-
זענבא הענצוועקע) געסטערן אבערס

האט האַנדעלסמיניסטער פֿראַנץ קאַשישוי
איינען געזעטצ-ענטוואָרף איבער, איינזעטצ-
(נייבויען אונד נייא-אַנשאַפֿונגען) ביא דען אונ-
גאַרשען שטאַטס-מאַהנען דעם אַבגעאָרדעטע-
הויזע אונטערברייטעט, אויף גרונד דיעזער וויי-
טיגען פֿאַרלאַגע זאָלל דער האַנדעלסמיניסטער
ערמאַכטיגט ווערדען, צום צוועקע דער אויף
דען ליניען דער אונגאַרשען שטאַטס-מאַהנען
פֿאַרצונעמענדיקן בייטען נייער געביידע, נייער
געלייזע און ווי אין דען יאָהרען 1908-1910
דען בעמאַג פֿאַן 110 מיליאָנען 200.000 קראָ-
נען, צור אַנשאַפֿונג פֿאַן פֿערקעהרס-מיטטעלן
(לאַקאַטאַטיווען, וואַגאַנעס עטצ) אין דען יאָהרען
1908-1911 דיא סומע פֿאַן 92 מיליאָנען 330.000
קראָנען צו פֿערווענדען. פֿערנער בעאַנשאַפֿונג
דער מיניסטער צו פֿאַסט, טעלעגראַפֿיע אונד
איינענבאַהן-צוועקען צירקא 35 מיליאָנען קראָ-
אינסגוזאַמט 287 מיליאָנען 200.000 קראָנען.
דיא בעשאַפֿונג דיעזער רעזענ-סוממען זאָלל
דורך אויסנאַכע פֿאַן שטייער-רעזענ-קראָנען-רע-
זענבאַליגאַציען, דיא מיט האַכסטענס 4 פֿער-
צענט פֿערצונולך וואָרען, ערפֿאַלגען. אין דער
פֿאַרלאַגע זינד נעכטס גראַסען ערווייטערונגען
דער בוראַפעטער באַהאַנדלע, שטאַטאַנס-ערוויי-
טערונגען אויף דען ליניען בוראַפעט-מאַרכענ-
בוראַפעט-צעלעדי, צעלעדי-טעמעשוואַר, טע-
מעשוואַר-אַרשאַוואַ, גראַסוואַרדיין-פֿערדעאַל,
בוראַפעט-זימאַנ, בוראַפעט-פֿאַימע אונד קע-
לענפֿאַלד-אַגראַס פֿאַרניעשלאַגען, פֿערנער זאָללען
דיא באַהאַנדלע אין נייזוועל, דיעזענע-אַפֿאַלד,
קעטשקעמיע, קונ-פֿעלעריאַווא, קאַמאַרן, האַט,
וואַן, ראַאב, פֿאַפּאַ, קאַרמעדי, מיטקאַלין, קאַשוו,
ש-אַ-אַהעלי, רוטקאַ, באַנערעווע, סענעדוין,
סאַליוואַ-ברעזו, זאַמבאַר, עסטענ, ווינקאַווע,
בראַד, גראַס-קוקינאַ, סאַלנאַק, פֿשק, טאַוויש,
פֿישפֿאַק-לאַדאַנ, שאַסבורג, סאַמאַר, מישאַ,
קראַנסטאַט, באַטמאַ, מונקאַטש, קיראַליהאַווא,
קראַנס-קאַאַל, סאַטמאַר, נירעדיהאַווא, אַגראַס,
קאַרלשטאַט אונד שטאַפֿאַראַ מיט בערויטערנדיקן
קאַסען ערווייטערט ווערדען. - גלייכצייטיג
האט דער מיניסטער איבער איין זייטעס דער
קאַשוו-אַדערבענדער באַהן איינצונעמענדיקע איי-
נזעטצ-אַנשאַפֿונג אַללעדיק אים בעמאַגע פֿאַן 46
מיליאָנען 500.000 קראָנען, בעצויעהונגסווייזע
איבער דיא בעצוגליכע שטאַטליכע גאַראַציע,
איינע געזעטצעס-פֿאַרלאַגע איינערזייכט, אים דיע-
זעם בעמאַגע זאָללען צווישען זייליג-משאַצ
דאס צווייטע געלייזע אויסגעבויט אונד דיא שטאַ-
צאַנען משאַצ, זייליג, רוטקאַ, פֿאַפֿאַר-פֿעל-
קאַ, אַיגלוו אונד קאַשוו ערווייטערט ווערדען.

• (דייטשע דעפּוטאַט צווייטע
בייא איינעם ביישאַפֿע) ביא דעם
נייען קאַהאַלישען ביישאַפֿע פֿאַן טעמע שוואַר
ערשען דיעזער טאַגע אַללאַסלך זיינע אַמאַס,
איינזעטצונג אויך איינע דעפּוטאַציען דער דאָ-
טיגען נישט-אַרטהי יורענשאַפֿט, אין דער ערוויי-
דערונג אויף דיא אַנשאַפֿונג דעם דעפּוטאַ-
ציענס-פֿייערעס זאַמען דער קירכענפֿירעס (דער
ביוהער פֿאַלקספֿאַרטייליכער אַבגעאָרדעטער וואַר)
אונטער אַנדערעם פֿאַלענדיקע: מייע זעלע
איז פֿאַן לעבע פֿיר אַללע רעליגיאָנען איינ-
דערען בעקענענער ערפֿיללט, איך ווילל איין טיי-
ע דיעזער דער זאַכע זיין, צו דערען שווען
נאַטט מך אויף דיעזען פֿאַסען געשעללעט,
אונד דאָרום ווילל איך קאַמפֿען געגען דען איינ-
גלייכען, געגען יענען נייט, דער נישט נור דיא
כריסטליכען רעליגיאָנען, אָנערדען אויך דיא יידישע
אַנגרייט, געגען דיא איהר-לעהרען, אָב וועלכען
ניכטס הייליג איז, זא וויסען יא, דאס איינ-
לאַנגט איין געלעהרטער (פֿאַרשעסאַר דעליטש)
אום פֿאַרניעשלאַגען, אין געגענוואַר-
פֿירעטליכער פֿערוואַנען, דיא הייליגקייט דער בן-
בעל אין צווייטעל זאַג: דיא ביבעל אבער, אייך
דערען באַזיס דאס יורענשאַפֿע שטעהט, איז דאס
געמיינזאַמע קליינאָד יעדער רע-
ליגיאָן. - דיא פֿערטערעטער דער טעמעשוואַר-
יאָזעשטאַדטער אַרטהי געמיינדע האַט אלס
סעפּאַראַטע דעפּוטאַציען איהרע איינזאַר-
טונג ביישאַפֿע געמאַכט.

• (דיא יידישע בעפֿאַלקע-
רונג אים דייטשען רייכע) אין
איינעם דער נייעסען העפטע דער "שטאַטיטיק
דעם דייטשען רייכעס" בעפֿינדען זיך אויך אַנאַ-
בען איבער דיא רעליגיאָנס-פֿערהאַלטיסע דער
בעפֿאַלקערונג דעם דייטשען רייכעס נאך דער
צאַהלונג פֿאַן יאָהרע 1905. דיא צאַהלען דער
יודען זינד: פֿאַווען אַסאַ-פֿרייסען 13,553,
וועסאַ-פֿרייסען 16,139, שאַאַט בערלין 98,898,
בראַנענבורג אַהע בערלין 40,427, פֿאַשטערן
9,660, פֿאַזן 30,433, שטעטיען 46,845, פֿאַווען
זאַכסען 8,050, שלעזוויג-האַלשטיין 3,270, האַנאַווער
15,581, וועספֿאַלדען 20,757, דרוינלאַנד 55,408,
העסענ-נאַססי 50,016, האַהענצאַללערן 469,
קאַרינדיך פֿרייסען 409,501, באַיערן 55,341,
קאַרינדיך זאַכסען 14,697, ווירטעמבערג 12,053,
באַדען 25,893, גראַספֿערצאַגאַהום דעססען
24,696, מעקלענבורג-שטעטיען 1482, זאַכסען-
וויטמאַר 1421, מעקלענבורג-שטעטיען 295,
אַלענבורג 1493, ברוינשוויג 1815, זאַכסען-
טייניגען 1256, זאַכסען-אַלענבורג 181, זאַכסען-

דיא בלייכסט, דא בלייכע אויך; דיין פֿאַלק איז מין פֿאַלק
אונד דיין נאַטט איז מין נאַטט; וואָ דא שטייכסט, דא
שטייכע אויך איך, דא ווילל אויך איך בענראַכען זיין, נור
דער טאָד זאָלל דיר אונד מיר שידען זי.
"וואָהלאַן זי, ענטגעגענטע ער, איך נעהמע דען קאַמפֿ
אויף מיט אַלל דען פֿינערליכען געוואלטען, דיא אונס בע-
דאַהען, דיא בירקען ברעכען וויר הינטער אונס אב, - פֿאַר
אונס ליענט איין נייעם לעבען, אבער מיט אונס נעהמען וויר
אונזערע ליעבע אונד דען נלוויגען אן אונזערעם נאַטטעם ביי-
שטאַנד אונד פֿייהרונג.
אונד דאַן, סײַאַן, ווערדען וויר פֿאַהאַלקקען מיט
דעם הייליגען זאַנער: "אונזערע זעלע אונס ענטראַגען וויר
איין פֿאַנגעל דעם שטיקע דעם פֿאַנגלעס; דער שטיקע אונס
צעריוסען, אונד וויר זינד לאָז זי."
"דאס געבע נאַטט זי, ענטגעגענטע ער מיט איינעם וויר
נאך בעפֿרייאונג זיך זעהנענדיק, טיעפען אַהעמעצונע, אונד,
רוטה, וואס געשעהען זאָלל, מוסס ב א ל ד געשעהען, דע
דיא געוואלטאום ענטריקט ווייסט, מאַינען נאַכט, אום דיא
נאַטליכע שטונדע, וויר יעצט, ווייסט דיא מיר הייער הייער
האַרדער פֿינדען, ביז דאַהן קאַן איך אַללעס אַרדנען אונד
פֿאַרברייטען, פֿאַר דעם טראַקע, סאַן פֿאַלאַ ווירד איין
וואַנען אונזערע האַרדען, אום אונס אן קירכעסטער פֿרייס
נאך אַסטיא אונד פֿאַן דאַרש אן דיא זעע צו בייגען, וואָהן
דאַן אונזערע רייזע ווייטער נעהט, מוסס דא פֿאַן אַבאַלגען
וועלכע ארט פֿאַן שייפעלענענדיק וויר פֿינדען, נאך איינ-
מאַל: האַט דיא מוסט, דיא אונגעוויסע פֿלוכט מיט מיר
צו וואַנען זי."

(פֿאַרזעטצונג פֿאַלנט.)

פֿאַרלעטאַן.

אים וודענפיערטעל צו ראָם.

- היסטאָרישע ערצאַהלונג אים דעם 14. יאָרהונדערט. -
(28. פֿאַרזעטצונג.)

"קאַמפֿט דיא ענדליך, רוטה זי פֿליסטערטע אים
איינער דער נישען איינע געדאַפֿפֿעטע שטימע,
"איך קאָנעט מיר ניכט עהער לאָמאַכען, ענטגענע-
טע דאס יונגע מאַרדען, אָ, סײַאַן, סײַאַן, וואס האָבע איך
האַיען מיסען: וואס פֿיר איין שיקקאַל בייכט איבער אונס
הערין זי!
זאָ ווייסט דיא שאַן זי, פֿראַנטע ער האַסטיג,
אַללעס ווייסט איך: מין פֿעלענע-פֿאַטער האַט מיר
ערפֿאַפֿעט, דאס איך ניכט דיינעם פֿאַלקע, ניכט די-
נעם נלוויגען אַנעהאַרע, אונד דאס איך צוריקגעפֿאַרדערט
ווערדע פֿאַן דענען, דיא נאַהערע אַנדעכטע אן מיר צו האָבען
בערויפֿטען, איך אבער לאַסעט מיר ניכט לאָוויסען פֿאַן דעם
נלוויגען, דען איך מיט איך אַללען טהיילע, פֿאַן דען מענ-
שען, אונטער דענען איך געלעכט, אונד דיא מיר טהייער גע-
וואָרדען זי!
"אַרמעס קינד זי, זאַנטע ער מיטלידיג, אינדעם ער
איהר ווידענווייכעס האַרר שטרייכעלעטען, אַרמעס קינד, וויא
ווערדען מיטטעל גענוג פֿינדען, דיר נאך איהרעם וויללען
צו צווינגען זי!
ניין: ניין זי, רופֿע זי לידענשאַפֿליך, איך לאַסעט